Véradás

DM-információ

Januárban a vöröskereszt és a szegedi véradó állomás szervezésében 1524-en 644 liter vért adtak Szegeden és környékén. A MÁV Nagyállomáson 13-an, Zsombón 17-en, Deszken 15-en, Tiszaszigeten 29-en, Domaszéken 58-an, az MVK Kivitelezési Kft.-től négyen, Szegedi Fegyház és Börtönben 64-en, Újszentivánon 17-en, a Szegedi Sütödék Kft.-nél 11-en, ÁNTSZ-nél 25-en, az Első Magyar Kenderfonó Rt.-nél 24-en, a Szegedi Nemzeti Színháztól 21-en (szívműtéthez), Röszkén 48-an, a szőregi Tisza–Maros Szög Tsz-től 16-an (szívműtéthez), a Konzervgyárban 23-an, Kiskundorozsmán 37-en, a Mol Rt.-től és a Kőolajkutató Rt.-től 31-en, Kisteleken 95-en, a véradóállomáson 994-en. Januárban 44 szívműtétet, 22 érműtétet és 2 veseátültetés végeztek a szegedi klinikákon.

Véradás szerdánként 8 és 18 óra, a többi munkanapon 8 és 13 óra között.

Nyílt nap

Munkatársunktól

Az érettségi előtt álló és továbbtanulni szándékozó középiskolás diákok számára rendez nyílt napot a Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kara február 5-én, szombaton 9 órától. Az auditórium maximumban a karon folyó képzésekről és a felvételi követelményekről tájékoztatják az érdeklődőket, akik ezt követően a kar épületével és tanszékeivel is megismerkedhetnek. Ezen a napon indítja a Tehetségért mozgalom bölcsész tagozata hagyományos felkészítő kurzusait magyar nyelv és irodalomból, történelemből, angolból, németből, megfelelő számú érdeklődő esetén pedig olaszból, latinból, francia nyelvből, spanyolból és filozófiából. A konzultációk szombati napokon lesznek hat alkalommal. A foglalkozásokat bölcsészkari oktatók tartják.

Kinek számítógép, kinek sportcipő...

Alapítvány az Értelmesebb Életért

Tisztújító értekezletet tartott januárban az „Értelmesebb Életért Alapítvány". A kuratórium új elnöke, Palatinus József abban a reményben kezdte meg munkáját, hogy a mozgássérültek támogatására hivatott alapítvány 2000-ben is legalább annyi segítséget tud nyújtani, mint tavaly, s részese lehet olyan munkának, amikor minden érdekelt fél összefog, hogy a mozgássérültek megsegítésére szánt pénzek a leginkább rászorultakhoz kerüljenek.

Tavaly ősszel, amikor Szeged belvárosában sorra bontották meg a járdák szegélyeit a forgalmasabb útkereszteződésekben, egy durcás arcú asszonyság, buszra várva, a Széchenyi tér sarkán, a következő kérdést szórta szét a levegőbe:

– Hát ez meg miért csinálják?

Legalább öten toporogtunk ott a közlekedési lámpa zöld jelzésére várva, így nem csoda, hogy a válasz máris érkezett. Nyakigláb fiatalember gazdagította az asszonyt az információval:

– Olyan kis lejtő épül ide, ami megkönnyíti a mozgássérültek tolókocsis közlekedését.

Szívesen mondanám, hogy a beszélgetés ezzel be is fejeződött, ám nem így történt. A hölgy száján ugyanis kicsusszant egy félmondat:

– Na, persze, erre van pénz...

Gyanítom, ha a mind sietősebb, s nagyobb tömeg nem sodorja el alkalmi társaságunkat, parázs vita kerekedett volna. De így...

Hét éve alakult

S hogy miért jutott eszembe ez a nem éppen mosolyfakasztó történet? Mert pár nappal ezelőtt alkalmam volt beszélgetni Palatinus Józseffel, az „Értelmesebb Életért Alapítvány" kuratóriumának elnökével. Ha valaki nem tudná, ez az alapítvány azért jött létre 1993-ban, hogy segítse, többek között, a Csongrád megyében élő mozgássérült fiatalok tanulását, a munkába állítást célzó rehabilitációt, megpróbáljon a maga szerény eszközeivel támaszt nyújtani mindazoknak, akik testi hibájuk miatt hátrányt szenvednek az úgynevezett „egészségesek" társadalmában. Palatinus József előtt – ki tudja miért, talán szégyenkezős zavarombban? – nem idéztem föl a sarki jelenetet. De beszélgetésünk során e nélkül is szóba került a szegedi belváros útkereszteződéseit átszabó építkezés, s az is gyorsan kiderült, hogy a mozgássérültek és az egészségesek viszonya korántsem felhőtlen napjainkban.

– Sajnos ma is érezhető, hogy a társadalom szerencsésebb, testi fogyatékosságoktól mentes tagjai nem igazán érzik át azokat a problémákat, amikkel a mozgássérülteknek nap mint nap szembesülniük kell. Közhivatalainkban – tisztelet a kivételnek – még mindig túl költséges építkezésnek tartanak egy tolókocsi felhajtására alkalmas rámpát. Nem is beszélve azokról a liftekről, amik, ugyebár, általában hiányoznak, s így egy mozgássérült eleve esélytelen arra, hogy elintézhesse problémáját, ha az ügyfélszolgálat az emeleten van. Örömteli, de sajnos kivételes az a beruházás, ami Szeged belvárosában könnyítette meg a tolókocsisok közlekedését – sorolta a gondokat Palatinus József.

Majd elmondta: Csongrád megyében, mint ahogy az ország más vidékein, eddig még nem készült soha egyetlen olyan pontos felmérés sem, amiből kiderülhetne, mégis, pontosan hány mozgássérült él tulajdonképpen. Ám viszonylag pontos becslések azt mutatják: csak a mi régiónkban 4 és fél-5 ezer testi fogyatékos próbál megküzdeni mindennapi gondjaival. Például a munkanélküliséggel...

Palatinus József kuratóriumi elnök azt szeretné elérni: ne lehessen visszaélni a mozgássérülteknek szánt támogatási pénzekkel. *(Fotó: Karnok Csaba)*

Ki parancsolhat a vállalkozónak?

– Örömmel olvasunk, mi, mozgássérültek arról, hogy nagy ívű programok, támogatási rendszerek kidolgozásán fáradoznak a segíteni szándékozó politikusok és köztisztviselők. De a napi gyakorlat sajnos azt mutatja: eddig még nem sok sikerrel jártak a kezdeményezések. Hiszen egy vállalkozóra ugyan ki parancsolhatna rá, alkalmazzon mozgássérültet, amikor napjainkban még egy terhes anyát is nagyon könnyen kipenderítenek az állásából, s „egészségesek" ezrei várnak arra, hogy tisztességes munkához juthassanak – foglalta össze egy kérdésben a magyarországi humanizmus jelenlegi állását Palatinus úr.

– De véletlenül sem akarok panaszkodni – folytatta –, hiszen azzal minden mozgássérült tisztában van, hogy életkörülményeiben csak akkor állhat be jelentős javulás, ha maga a magyar gazdaság jobb állapotba kerül. Ezért igyekszünk addig is magunkon segíteni. Ezt a cél szolgálja alapítványunk, amely ugyan mindössze 500 ezer forintos alaptőkével jött létre, de hála számos támogatónknak, már eddig is sok testi fogyatékoson tudott segíteni. Volt, akinek beiskolázási költségeihez járult hozzá, volt aki számítógéppel lett gazdagabb az alapítvány jóvoltából, de van olyan mozgássérült társunk is, aki egy, a járását megkönnyítő sportcipővel lett gazdagabb. Az elmúlt egy-két esztendőben mintegy ötven fő nyújtott be támogatási kérelmet, s ahogy áttanulmányoztam ennek az időszaknak a jegyzőkönyveit, az derült ki számomra, hogy közülük 15-20 mozgássérültön tudott segíteni az alapítvány. Tudom, ez nem túl jelentős szám, de sajnos az a pénzösszeg sem hatalmas, amiből gazdálkodhatunk. Éppen ezért 2000-re sem fogalmaztunk meg magunknak túl nagy célokat. Én bizony már annak is örülnék, ha az eddigi segítők mellett még néhány cég, vállalkozás vezetője tudomást szerezne rólunk, s az adóalapból leírható támogatással, netán személyi jövedelem adójának egy százalékával segítené alapítványunkat. Mert így talán elérhetnék, hogy az emelkedő árak világában a mozgássérültek legalább annyi segítséget kapjanak az „Értelmesebb Életért Alapítványtól", mint tavaly.

Nem könyöradományra várnak

Szeretném hangsúlyozni: nem könyöradományokra van szükségük a testi fogyatékosoknak, hanem segítségre. Még pedig ahhoz, hogy e segítséggel élve leküzdhessék hátrányaikat, tanulhassanak, közlekedhessenek, munkába állhassanak: egy szóval éppen olyan hasznos tagjai lehessenek a magyar társadalomnak, mint egészséges társaik – mondta Palatinus József.

Majd szó esett kallódó forintokról is.

– Hazánkban több olyan szervezet, intézmény, közhivatal is létezik, amelyik a maga sajátságos eszközeivel próbál pénzt juttatni a testi fogyatékosoknak. Sajnos azt tapasztaljuk, hogy ez a karitatív tevékenység máig sem összehangolt, s nem kellően ellenőrzött. Így fordulhat elő, hogy többen visszaélhetnek a mozgáskorlátozottaknak nyújtott kedvezményekkel. Alapítványunk ezen az állapoton is szeretne változtatni az elkövetkezendő években. Ha kell tanácsokat adunk, ha kell információkkal látjuk el mindazokat, akik a testi fogyatékosoknak szánt forintokról döntenek. S még egy fontos dolgot hadd említsek: alapítványunk nyitott, hozzánk bátran fordulhat kérelmével, panaszával minden mozgássérült. Sorstársainknak üzenem: az „Értelmesebb Életért Alapítvány" központja Szegeden, a Petőfi Sándor sugárút 75. szám alatt található, telefonszámunk pedig: 444-074.

Bátyi Zoltán

Támasz: nincs reménytelen helyzet?

Az angol példa Szegeden is életképes

A Támasz Egyesület 1999. március 1-jétől – elnyerve az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány (OFA) támogatását – szervezi és működteti Szegeden az Újra Dolgozom Programot (ÚDP). Főleg a tartósan munkanélküli és megváltozott munkaképességűeknek keres állást. Egy év alatt 838 munkanélkülivel vették föl a kapcsolatot és 362-nek találtak munkát.

Az Ősz utca 5.-ben lévő mini méretű irodákat bérli a Támasz Egyesület. Itt találkozik időnként hosszabb-rövidebb konzultációk erejéig az öt főfoglalkozású tanácsadó munkatárs, a programvezető, valamint a két részállású alkalmazott. Másképpen járják a várost, fölkeresik a cégeket, s fogadóórákat tartanak olyan helyszíneken, mint a családsegítő központok, a munkaügyi központ, a SZITI ifjúsági iroda és a Somogyi-könyvtár két fiókkönyvtára.

A központban, az Ősz utcában éppen egy fiatalos külsejű, festett fekete hajú nő keres állást. Kiderül róla, hogy hét éve ment el gyesre, most viszont nem talál magának megfelelő állást. És csak beszél, beszél... (Megtudom: a Támasznak éppen ez az egyik feladata: meghallgatni az embereket. Ezért „más" ez a munka, mint a munkaügyi központé, ahol egy ügyfelesre 600 ember gondja-baja zúdul. És ezért is tud a két munkaközvetítő egymásra „támaszkodni" és egymás mellett dolgozni.)

– Összesen huszonhét hónapot voltam munka nélkül, tudom, milyen érzés – avat be múltjába a Támasz Egyesület egyik munkatársa, tanácsadója, *Papp László*. – Az utolsó munkahelyem, a Magyar Nemzeti Bank helyi igazgatósága – ahol főelőadóként dolgoztam – 1998 végén szűnt meg, olyan előzmények után, hogy végig azzal biztattak bennünket: ez a lépés nem következhet be. Amikor mégis megtörtént, ott álltam az utcán teljesen összetörve, három gyerekkel a hátam mögött.

– Majd hetekig állást kerestem. Kapcsolatba kerültem a Munkáért Alapítvánnyal is, s fölhívták a figyelmemet az újonnan induló Támaszra, valamint annak Újra dolgozom programjára, amelyik éppen munkatársakat keresett. Szinte hihetetlen volt, ami ezután következett, fölvettek, végigcsináltam a tréningeket és most én ülhetek az asztal másik oldalán. Azon az oldalon, amelyikre mindig vágytam. Munkanélküliként ugyanis sokszor elképzeltem, mennyire másképp csinálnám, ha egyszer az én kezemben lenne egy reménytelen helyzetben lévő ember sorsa.

Papp László az Újra dolgozom program indulásakor lépett be a Támaszhoz. Elnöke, *Kakujáné Söszler Gertrúd* már 1995 óta vezette az egyesületet – akkor még csak a daganatos betegekkel foglalkoztak. Az elnök asszony különben régi munkaügyes, dolgozott a tejiparnál, a bölcsődék igazgatóságánál és a SZÉF-en. Munkaügyi, valamint szociális munkás felsőfokú képesítésekkel rendelkezik.

Kakujáné az ÚDP-ről akkor hallott először, amikor Budapesten, egy menedzserképzőn egyik kecskeméti csoporttársa beszélt róla. Elmondta neki, hogy az Újra dolgozom angol eredetű program, a nyolcvanas évek végén Bradfordban találták ki, amikor a textilipari cégek felszámolását követően a munkaképes korúak 60 százalékra került utcára. Magyarországon 1996-ban a brit nagykövetség honosította meg Kecskeméten és Kalocsán, az OFA adta a támogatásokat – ezekre máig is pályázni kell.

A kecskeméti csoporttárs, másképpen az ottani programvezető, bogarat tett Kakujáné fülébe.

A szegedi Támasz Egyesület 1998-ban pályázatot adott be az OFA-hoz, amit meg is nyert, a szerződést 1999. március 1-jén írták alá. Az OFA fizeti a béreket és a működési költségeket, a kilenc helyszínt pedig az együttműködő partnerek, a már emlegetett munkaügyi központ, a családsegítők, a SZITI és a Somogyi-könyvtár bocsátják rendelkezésükre.

A munkatársakat különben szintén a munkanélküliek közül választották ki – ez a módszer angol eredeti, le van védve, akárcsak a márkanév, az ÚDP. Fontos kritérium volt, hogy ők maguk is megéljék, milyen az állás nélkül lenni. A kiválasztott tanácsadókat öthetes tréningen tanították ki, hogy 1999 áprilisában elindulhasson a program.

– Az első körben szóróanyagokat készítettünk – kapcsolódik a beszélgetésbe *Fehér Judit* programvezető. (Ő maga szociális munkás, a SZOTE főiskolai karán végzett és pályakezdőként találta magát az utcán.) – Megkerestük személyesen is a munkáltatókat, elsősorban a kis- és középvállalkozókat, hiszen jól tudtuk: a nagy cégek, főleg a multik fejvadászokkal dolgoztatnak, vagy a munkaügyi központhoz fordulnak. Hosszú időbe telt, mire a kedvező imidzs kialakult rólunk. És mire elhintettük: elsősorban a hátrányos helyzetű munkanélküliekkel, az alacsony képzettségűekkel, a megváltozott munkaképességűekkel foglalkozunk.

A szolgáltatás díjmentes. Aki a Támaszhoz betéved, nyugodtan kitárulkozhat. Aki vállalja, annak képzéseket ajánlanak. Felhívják a figyelmet a lehetőségekre. Sokan azt sem tudják, ha közhasznú munkára akarnak jelentkezni, előbb regisztráltatni kell magukat – a munkaügyi központban. Ezek az emberek nem tudnak önéletrajzot írni, nem tudnak telefonálni. Ebben is segítséget kapnak.

Az eltelt egy évben 838 munkanélkülivel vették föl a kapcsolatot és közülük 362-nek munkát találtak.

Mire elköszönnék, megtudom, hogy a fekete hajú hölgy talán nem jött hiába a Támaszhoz. A hosszú, kitárulkozó beszélgetés közben kiderült, a munkanélküli fiatalasszony a II-es kórházban is dolgozott, az intézmény pedig éppen műtőbe keres segéderőt a Támasz segítségével. Csak föl kellett emelni a telefont ahhoz, hogy a hölgy, ha nem is konkrét ígérettel, de reményekkel térhessen haza.

Fekete Klára

ÚJ HIDEGKONYHAI ÉTTEREM NYÍLT
SZEGED, TAKARÉKTÁR U. 8.
KÁVÉ, TEA, KAKAÓ, SÜTEMÉNYEK, SALÁTÁK, HIDEGTÁLAK RENDELÉSRE IS!
H–Vas.: 7–21 óráig, tel.: 30-229-21-29.